

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**Кафедра правового забезпечення підприємницької діяльності та
фінансової безпеки
Навчально-науковий інститут № 5**

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни «Інноваційний розвиток підприємства» обов'язкових
компонент
освітньої програми другого (магістерського) рівня вищої освіти

**072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
(фінансова безпека та фінансові розслідування)**

Харків 2024

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 14.08.2024 р. № 8

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних,
соціально-економічних дисциплін
Протокол від 13.08.2024 р. № 7

Розглянуто на засіданні кафедри правового забезпечення підприємницької діяльності та фінансової безпеки Навчально-наукового інституту № 5 протокол від 12.08.2024р. № 10

Розробники:

1. Професор кафедри правового забезпечення підприємницької діяльності та фінансової безпеки, канд. юрид. наук, доцент Жорнокуй Валентина Григорівна.

Рецензенти:

1. Завідувач кафедри цивільного права та процесу Харківського національного університету внутрішніх справ, докт. юрид. наук, професор Жорнокуй Юрій Михайлович;
2. Доцент кафедри правового регулювання економіки Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, канд. юрид. наук, доцент Ваганова Ірина Михайлівна.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Шифри та назви галузі знань, код та назва спеціальності, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS 4,0	07 «Управління та адміністрування»	Навчальний курс _____1_____
Загальна кількість годин 120	072 «Фінанси, банківська справа та страхування»	(номер) Семестр _____1_____
Кількість тем 7	<u>другий (магістерський) рівень вищої освіти</u> (назва СВО)	(номер) Вид контролю: <u>залік</u> (екзамен, залік)
Розподіл навчальної дисципліни за видами занять:		
денна форма навчання		заочна форма навчання
Лекції – <u>24</u> ; (години)		Лекції – <u>6</u> ; (години)
Практичні заняття – <u>26</u> ; (години)		Практичні заняття – <u>6</u> ; (години)
Самостійна робота – <u>70</u> . (години)		Самостійна робота – <u>108</u> . (години)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни:

-освітня - передбачає становлення сучасного, різнобічно розвиненого фахівця юриста шляхом набуття студентами знань щодо загальних засад та особливостей правового регулювання інвестиційної діяльності, формування умінь використовувати набуті знання, швидко знаходити варіативні способи їх застосування; виробити навички самостійного аналізу нормативно-правових документів ухвалених у сфері інвестиційного законодавства.

- виховна - формувати ціннісні орієнтири студентів відповідно до ідеалів гуманізму, демократії, соціальної справедливості, поваги до особистості, відданості принципам свободи, верховенства права та іншим ; нетерпиме ставлення до будь-яких порушень законності; формувати в майбутніх фахівців високий рівень моральної свідомості та правової культури,

професійних та особистісних якостей.

Завдання:

з'ясування ряду головних засад, на яких базуються основні напрями та принципи здійснення інвестиційної діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки:

навчальна дисципліна «Інноваційний розвиток підприємств» тісно пов'язана з наступними навчальними дисциплінами: фінанси, гроші та кредит, банківська справа, менеджмент, податковий менеджмент, фінансовий аналіз.

Очікувані результати навчання: у результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- сутність інновацій та інноваційного підприємництва;
- основні напрями і складові інноваційної політики підприємства;
- зміст управління інноваційною діяльністю підприємства;
- класифікацію організаційних форм інноваційних підприємств;
- характеристики основних методів пошуку інноваційних ідей;
- ресурси інноваційного підприємства;
- сучасну систему створення і освоєння нової техніки;
- методи оцінки рівня конкурентоспроможності товару та нової техніки;

вміти:

- аналізувати інвестиційне законодавство та визначати перспективи його розвитку;
- класифікувати інновації;
- аналізувати напрями інноваційного розвитку підприємства;
- вибирати і оцінювати методи пошуку інноваційних ідей;
- оцінювати ресурси інноваційного підприємства;
- прогнозувати рівень конкурентоспроможності нових товарів;
- розраховувати ефективність інновацій.

3. Програма навчальної дисципліни

ТЕМА 1. «Основні поняття інноваційного розвитку»

Сутність, поняття і класифікація інновацій. Інноваційний процес. Інноваційний продукт і інноваційна продукція. Інноваційна діяльність і її види.

ТЕМА 2. «Сутність та зміст інноваційного розвитку підприємства»

Основні положення інноваційного розвитку. Чинники інноваційного розвитку підприємства. Різновиди ефектів при оцінці інноваційного розвитку. Методи вимірювання інноваційного розвитку підприємства. Інформаційна база для оцінки рівня інноваційного розвитку. Інтелектуальна власність – основа інноваційного розвитку.

ТЕМА 3. «Інноваційна політика підприємства. Управління інноваційними процесами»

Сутність, склад і основні напрями інноваційної політики підприємства. Основні складові інноваційної політики підприємства. Організаційно-економічний механізм формування інноваційної політики. Інноваційна діяльність як об'єкт управління. Стратегічне управління інноваційною діяльністю на підприємстві. Планування інноваційної діяльності підприємства. Класифікація організаційних форм інноваційних підприємств та їх характеристика. Ринкова інфраструктура інноваційної діяльності. Організаційні структури управління інноваційною діяльністю. Контроль інноваційної діяльності підприємства.

ТЕМА 4. «Державна підтримка інноваційного підприємництва»

Механізм державної підтримки підприємницької діяльності. Державна підтримка інновацій. Мета і принципи державного регулювання інноваційної діяльності. Інституційне забезпечення інноваційної діяльності. Інструменти державної підтримки інноваційної діяльності в Україні.

ТЕМА 5. «Управління ризиком в інноваційній діяльності»

Основні теорії управління ризиками підприємства. Класифікація ризиків. Чинники ризиків на інноваційному підприємстві. Принципи управління інноваційним ризиком підприємства. Методи і інструменти управління інноваційним ризиком.

ТЕМА 6. «Оцінка конкурентоспроможності нових товарів»

Поняття конкурентоспроможності товарів. Види й методи конкуренції на товарних ринках. Методи оцінки рівня конкурентоспроможності товарів.

ТЕМА 7. «Управління ціноутворенням в інноваційній сфері»

Загальна характеристика ціноутворення в інноваційній сфері. Види цін, їх склад та функції. Методи встановлення цін на інноваційну продукцію.

4. Структура навчальної дисципліни

**4.1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами
(денна форма навчання)**

Номер та найменування теми	Кількість годин відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
ТЕМА № 1. Основні поняття інноваційного розвитку.	14	2		2		10	
ТЕМА № 2. Сутність та зміст інноваційного розвитку підприємства.	22	6		6		10	
ТЕМА № 3. Інноваційна політика підприємства. Управління інноваційними процесами.	14	2		2		10	
ТЕМА № 4. Державна підтримка інноваційного підприємництва.	20	4		6		10	
ТЕМА № 5. Управління ризиком в інноваційній діяльності.	18	4		4		10	
ТЕМА № 6. Оцінка конкурентоспроможності нових товарів.	18	4		4		10	
ТЕМА № 7. Управління ціноутворенням в інноваційній сфері.	14	2		2		10	
							залік
Всього за семестр № 1:	120	24		26		70	

**4.1.2. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами
(заочна форма навчання)**

Номер та найменування теми	Кількість годин відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
ТЕМА № 1. Основні поняття інноваційного розвитку.	14	1		1		10	
ТЕМА № 2. Сутність та зміст інноваційного розвитку підприємства.	22	1		1		20	
ТЕМА № 3. Інноваційна політика підприємства. Управління інноваційними процесами.	14	0,5		1		20	
ТЕМА № 4. Державна підтримка інноваційного підприємництва.	20	0,5		0,5		20	
ТЕМА № 5. Управління ризиком в інноваційній діяльності.	18	1		0,5		10	
ТЕМА № 6. Оцінка конкурентоспроможності нових товарів.	18	1		1		10	
ТЕМА № 7. Управління ціноутворенням в інноваційній сфері.	14	1		1		18	
							Залік
Всього за семестр № 1:	120	6		6		108	

4.1.3. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

Перелік питань до тем навчальної дисципліни		Література:
Тема № 1. Основні поняття інноваційного розвитку підприємства.		Рибачок, О. Інноваційний розвиток підприємства / Олена Рибачок, Ольга Литвинюк // Наукові здобутки молоді – вирішенню проблем харчування людства у XXI столітті : програма і матеріали 80 міжнародної наукової конференції молодих учених, аспірантів і студентів, 10–11 квітня 2014 р. – К. : НУХТ, 2014. – Ч. 3. – С. 137-138. Никсон Ф. «Инновация как средство экономического развития». / Ф. Никсон - М. «Прогресс», 2008 г. - 431 с. Стадник В.В. Інноваційний менеджмент: Навчальний посібник. / В.В.Стадник, М. А. Йохна - К.: Академвидав, 2006. - 464с.
	Інноваційний продукт і інноваційна продукція. Інноваційні теорії. Життєвий цикл інновацій. Інтелектуальна власність – основа інноваційного розвитку.	
Тема № 2. Сутність та зміст інноваційного розвитку підприємства.		Сумець О.М., Тумар М.Б. Стратегії сучасного підприємства та його економічна безпека: Навч. посібник. – К.: – «Хай-Тек Прес», 2008. – 400 с. Виханский О.С. Стратегическое управление: Учебник. – М.: Гардарики, 1999. – 296 с. Шумпетер И. Теория экономического развития: исследования предпринимательской прибыли, капитала, кредита и цикла конъюнктуры / И. Шумпетер; пер. с англ. Л. И. Кравченко. — М.: Прогрес, 1982. –С.455. Управління інноваційною діяльністю: магістерський курс : підручник/ за ред. П.Г. Перерви, М.І. Погорелова, С.А. Меховича, М.І. Ларки. Харків : НТУ "ХПІ", 2011. Ч. 1. - 2011. – 614с.
	Інноваційні теорії. Інтелектуальна власність – основа інноваційного розвитку.	
Тема № 3. Інноваційна політика підприємства. Управління інноваційними процесами.		Мізюк Б.М. Стратегічне управління: Підручник. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Львів: Магнолія
	Сутність інноваційної політики. Ринкова інфраструктура інноваційної діяльності.	

			<p>плюс. 2006. – 392 с.</p> <p>Черваньов Д. М.</p> <p>Менеджмент інноваційно-інвестиційного розвитку підприємств України / Д. М. Черваньов, Л. І. Нейкова. — К. : Знання, 1999. — 514 с.</p> <p>Управління інноваційною діяльністю: магістерський курс : підручник/ за ред. П.Г. Перерви, М.І. Погорелова, С.А. Меховича, М.І. Ларки. Харків : НТУ "ХПІ", 2011. Ч. 1. - 2011. – 614с.</p>
		Тема № 4. Державна підтримка інноваційного підприємництва.	<p>Сумець О.М., Тумар М.Б.</p> <p>Стратегії сучасного підприємства та його економічна безпека: Навч. посібник. – К.: – «Хай-Тек Прес», 2008. – 400 с.</p> <p>Черваньов Д. М.</p> <p>Менеджмент інноваційно-інвестиційного розвитку підприємств України / Д. М. Черваньов, Л. І. Нейкова. — К. : Знання, 1999. — 514 с.</p> <p>Управління інноваційною діяльністю: магістерський курс : підручник/ за ред. П.Г. Перерви, М.І. Погорелова, С.А. Меховича, М.І. Ларки. Харків : НТУ "ХПІ", 2011. Ч. 1. - 2011. – 614с.</p>
		<p>Мета і принципи державного регулювання інноваційної діяльності.</p> <p>Механізм державної підтримки підприємницької діяльності.</p>	<p>Сумець О.М., Тумар М.Б.</p> <p>Стратегії сучасного підприємства та його економічна безпека: Навч. посібник. – К.: – «Хай-Тек Прес», 2008. – 400 с.</p> <p>Черваньов Д. М.</p> <p>Менеджмент інноваційно-інвестиційного розвитку підприємств України / Д. М. Черваньов, Л. І. Нейкова. — К. : Знання, 1999. — 514 с.</p> <p>Управління інноваційною діяльністю: магістерський курс : підручник/ за ред. П.Г. Перерви, М.І. Погорелова, С.А. Меховича, М.І. Ларки. Харків : НТУ "ХПІ", 2011. Ч. 1. - 2011. – 614с.</p>
		Тема № 5. Управління ризиком в інноваційній діяльності	<p>Сумець О.М., Тумар М.Б.</p> <p>Стратегії сучасного підприємства та його економічна безпека: Навч. посібник. – К.: – «Хай-Тек Прес», 2008. – 400 с.</p> <p>Шершньова З.Є., Оборська С.В. Стратегічне управління. – К.: КНЕУ, 1999. – 410 с.</p> <p>Велесько Е.И. и др. Стратегическое управление: Практика принятия системных решений: Учебн. пособие. – Мн.: Тэхналогія; Изд-во БГЭУ, 1997.- 348 с.</p>
		Аналіз чинників ризику в інноваційній діяльності.	
		Тема № 6. Оцінка конкурентоспроможності нових товарів.	<p>Стратегический менеджмент/Под ред. А.Н.Петрова. – СПб: Питер, 2008. – 496 с.</p> <p>Стратегия предприятия и стратегический менеджмент: Учеб. пособие/ Ю.В.Соболев,</p>
		Методи оцінки рівня конкурентоспроможності товарів.	

		В.Л.Дикань, А.Г.Дейнека, Л.А.Позднякова. – Х.: ООО «Олант», 2002. – 4 Гурков И.Б. Стратегический менеджмент организации: Учеб. пособие. – М.: Бизнес-школа «Интел-Синтез», 2001. – 209 с. 16 с. Шумпетер И. Теория экономического развития: исследования предпринимательской прибыли, капитала, кредита и цикла конъюнктуры / И. Шумпетер; пер. с англ. Л. И. Кравченко. — М.: Прогрес, 1982. –С.455.
	Тема № 7. Управління ціноутворенням в інноваційній сфері.	Мізіук Б.М. Стратегічне управління: Підручник. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Львів: Магнолія плюс. 2006. – 392 с. Черваньов Д. М. Менеджмент інноваційно-інвестиційного розвитку підприємств України / Д. М. Черваньов, Л. І. Нейкова. — К. : Знання, 1999. — 514 с. Управління інноваційною діяльністю: магістерський курс : підручник/ за ред. П.Г. Перерви, М.І. Погорелова, С.А. Меховича, М.І. Ларки. Харків : НТУ "ХПІ", 2011. Ч. 1. - 2011. – 614с.
	Види цін, їх склад та функції.	

5. Індивідуальні навчально-дослідні завдання

5.1.1. Теми рефератів

1. Механізм інвестиційної політики.
2. Економічний та правовий зміст інвестиційної діяльності.
3. Доктринальні підходи до визначення інвестицій та їх ознак.
4. Види інвестиційних правовідносини.
5. Правосуб'єктні передумови для зайняття інвестиційною діяльністю.
6. Особливість «ноу-хау» як об'єкта інвестиційної діяльності.
7. Припинення інвестиційних правовідносин за рішенням інвесторів.
8. Припинення інвестиційних правовідносин за рішенням правомочних державних органів
9. Правове становище технополісів, технологічних парків, наукових

«інкубаторів», венчурних підприємств.

10. Правові форми інноваційної діяльності.
11. Державне регулювання інноваційної діяльності і його види.
12. Основні напрями державного регулювання інноваційної діяльності
13. Особливості діяльності недержавних пенсійних фондів.
14. Види відповідальності, що застосовуються у сфері інвестування.
15. Правове регулювання іноземного інвестування в Україні. Становлення й розвиток.
16. Правове становище іноземного інвестора на території України.
17. Правове становище підприємств з іноземними інвестиціями та іноземних підприємств за законодавством України.
18. Порядок розгляду інвестиційних спорів.

5.1.2. Теми наукових робіт

1. Проблемні аспекти спільної інвестиційної діяльності.
2. Правове регулювання та специфіка діяльності холдингових компаній в Україні.
3. Концесійний договір як форма закріплення прав та обов'язків суб'єктів інвестиційної діяльності.
4. Правове регулювання діяльності технологічних парків в Україні.
5. Особливості діяльності технологічних парків.
6. Суб'єкти інвестиційної діяльності на ринку цінних паперів.
7. Особливості діяльності недержавних пенсійних фондів.

6. Методи навчання

Оволодіння знаннями даного предмета забезпечується поєднанням таких різних форм і методів навчання, як лекції та семінарські заняття й самостійна робота. Ґрунтовнішому вивченню окремих тем сприяють написання рефератів, участь у роботі наукових гуртків, науково-практичних конференцій, семінарів, олімпіад.

Метою лекційного курсу є аналіз та формування у студентів знань законодавства, що регулює відносини, що виникають в процесі здійснення інвестиційної діяльності.

Аудиторні заняття проводяться у формі лекційних і семінарських занять, на яких студенти повинні закріпити знання про особливості, притаманні регулюванню відносин, що виникають у сфері інвестиційної діяльності, а також набути навички правозастосування у даній сфері.

Лекційні заняття передбачають викладення нового теоретичного матеріалу викладачем, за своїм змістом лекції охоплюють основний теоретичний матеріал найважливіших тем навчальної дисципліни. Лекції є основним джерелом знань, які проводяться в класичній академічній формі. Метою лекційного курсу є формування у студентів комплексу сучасних знань, вмінь та навичок у сфері інвестиційних відносин. Для досягнення

названої мети необхідним уявляється вивчення сучасної наукової та навчальної літератури з інвестиційної права; аналіз європейського законодавства, а також міжнародних нормативно-правових актів та ін.

Практичне заняття – форма навчального заняття, під час якого викладач організує обговорення попередньо визначених питань, до яких студенти повинні самостійно готувати тези виступів; вміти формулювати визначення основних понять сучасного інвестиційного права; добирати нормативні акти, які регламентують інвестиційні відносини; застосовувати норми законодавства України до конкретних правових ситуацій.

Самостійна робота є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом студентом у час, вільний від аудиторних навчальних занять, яка складається з опрацювання конспекту лекцій, підготовки до практичних занять, самостійного освоєння навчального матеріалу по окремим темам, щодо яких не передбачені аудиторні заняття, ознайомлення з нормативними актами та рекомендованою літературою, а також самостійне виконання індивідуальних завдань, передбачених цією програмою.

Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення навчальної дисципліни: підручники, навчальні та навчально-методичні посібники та матеріали, конспект лекцій викладача, методичними рекомендаціями тощо. Для самостійної роботи студентів також рекомендується відповідна наукова та фахова монографічна та періодична література.

Самостійна робота передбачає виконання доповідей, рефератів.

Критерії оцінювання під час вивчення навчальної дисципліни: студенти повинні отримати 4 і більше позитивних оцінки з дисципліни інноваційний розвиток підприємства.

7. Перелік питань, що виносяться на підсумковий контроль

1. Поняття інновації.
2. Причини виникнення інновацій.
3. Класифікація інновацій.
4. Зміст інноваційного процесу.
5. Стадії інноваційного процесу.
6. Життєвий цикл інновацій.
7. Фінансування інноваційного процесу.
8. Інноваційні теорії.
9. Інтелектуальна власність - основа інноваційної діяльності.
10. Сутність і основні напрямки інноваційної політики підприємства.
11. Основні складові інноваційної політики підприємства.
12. Організаційно-економічний механізм формування інноваційної політики підприємства.
13. Інноваційна діяльність як об'єкт управління.
14. Стратегічне управління інноваційною діяльністю підприємства.
15. Планування інноваційної діяльності підприємства.

16. Класифікація організаційних форм інноваційних підприємств та їх характеристика.
17. Ринкова інфраструктура інноваційної діяльності.
18. Венчурне підприємство.
19. Контроль інноваційної діяльності підприємства.
20. Класифікація методів пошуку інноваційних ідей.
21. Пошук інноваційних ідей на основі методу інформаційного пошуку.
22. Пошук інноваційних ідей на основі методу мізкового штурму.
23. Пошук інноваційних ідей на основі методу конференції ідей.
24. Пошук інноваційних ідей на основі методу синектики.
25. Пошук інноваційних ідей на основі методу Дельфі.
26. Пошук інноваційних ідей на основі методу опитання за допомогою карток.
27. Процедура відбору інноваційних проектів.
28. Критерії оцінки інноваційних проектів.
29. Організація оцінки інноваційних проектів.
30. Система створення і освоєння нових товарів.
31. Організація наукових досліджень, винахідництва, патентної роботи.
32. Організація конструкторської підготовки виробництва.
33. Організація технологічної підготовки виробництва.
34. Організація освоєння нових товарів
35. Підприємницька діяльність інноваційного підприємства.
36. Основні фонди інноваційного підприємства.
37. Нематеріальні активи інноваційного підприємства.
38. Оборотні кошти інноваційного підприємства.
39. Організація і оплата праці на інноваційному підприємстві.
40. Виробнича програма інноваційного підприємства.
41. Класифікація витрат інноваційного підприємства.
42. Планування та калькулювання собівартості продукції інноваційного підприємства.
43. Фактори і шляхи зниження собівартості продукції інноваційного підприємства.
44. Поняття конкурентоспроможності товарів.
45. Види і методи конкуренції на товарних ринках.
46. Поняття конкурентоспроможності товарів.
47. Види і методи конкуренції на товарних ринках.
48. Методи оцінки конкурентоспроможності товарів.
49. Характеристика ціноутворення в інноваційній сфері.
50. Види цін на інноваційну продукцію.
51. Нормативний метод розрахунку ціни на інноваційну продукцію за умови відсутності на ринку виробу-аналогу.
52. Нормативний метод розрахунку ціни на інноваційну продукцію за умови існування на ринку виробу-аналогу.
53. Нормативний метод розрахунку ціни на інноваційну продукцію за умови існування на ринку виробу-аналогу.

54. Метод питомих показників в розрахунку ціни на інноваційну продукцію.
55. Метод регресійного аналізу в розрахунку ціни на інноваційну продукцію.
56. Агрегатний метод розрахунку ціни на інноваційну продукцію.
57. Бальний метод розрахунку ціни на інноваційну продукцію.
58. Основні напрямки інноваційної політики підприємства.
59. Характеристика організаційних форм інноваційних підприємств.
60. Організація патентної роботи.

8. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання здобувачів

Контрольні заходи оцінювання результатів навчання включають в себе поточний та підсумковий контроль.

Засобами оцінювання результатів навчання можуть бути екзамени (комплексні екзамени); тести; наскрізні проекти; командні проекти; аналітичні звіти, реферати, есе; розрахункові та розрахунково-графічні роботи; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; завдання на лабораторному обладнанні, тренажерах, реальних об'єктах тощо; інші види індивідуальних та групових завдань.

Поточний контроль. До форм поточного контролю належить оцінювання:

- рівня знань під час семінарських, практичних, лабораторних занять;
- якості виконання самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських, практичних та лабораторних занять і має на меті перевірку набутих здобувачем вищої освіти (далі – здобувач) знань, умінь та інших компетентностей з навчальної дисципліни.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінки за самостійну роботу виставляються в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності здобувачів враховуються такі види робіт: навчальні заняття (семінарські, практичні, лабораторні тощо); самостійна робота (виконання домашніх завдань, ведення конспектів першоджерел та робочих зошитів, виконання розрахункових завдань, підготовка рефератів, наукових робіт, публікацій, розроблення спеціальних технічних пристроїв і приладів, моделей, комп'ютерних програм, виступи на наукових конференціях, семінарах та інше); контрольні роботи (виконання тестів, контрольних робіт у формі, передбаченій в робочою програмою навчальної дисципліни). Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Здобувач, який отримав оцінку «незадовільно» за навчальні заняття або самостійну роботу, зобов'язаний перескласти її.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу, та для переводу до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт **10**.

$$\frac{\text{Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)}}{\text{Результат навчальних занять за семестр}} = \frac{\text{Результат самостійної роботи за семестр}}{10} \cdot 2$$

Підсумковий контроль. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін відображаються у відомостях обліку успішності, навчальних картках здобувачів, залікових книжках. **Присутність здобувачів на проведенні підсумкового контролю (заліку, екзамену) обов'язкова.** Якщо здобувач вищої освіти не з'явився на підсумковий контроль (залік, екзамен), то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Підсумковий контроль (екзамен, залік) оцінюється за національною шкалою. Для переводу результатів, набраних на підсумковому контролі, з національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт **10**, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому контролі (екзамені, заліку), які використовуються при розрахунку успішності здобувачів, становить **50**.

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру, та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамені, заліку).

$$\frac{\text{Підсумкові бали навчальної дисципліни}}{\text{Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)}} = \frac{\text{Кількість балів за підсумковим контролем}}{10}$$

Здобувач вищої освіти, який під час складання підсумкового контролю (екзамен, залік) отримав незадовільну оцінку, складає його повторно. Повторне складання підсумкового екзамену чи заліку допускається не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни: один раз – викладачеві, а другий – комісії, до складу якої входить керівник відповідної кафедри та 2-3 науково-педагогічних працівники.

Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів з семестровим контролем у формі екзамену чи заліку, то результат вивчення дисципліни в поточному семестрі визначається як середньоарифметичне значення балів, набраних у поточному та попередньому семестрах.

*Підсумкові
бали
навчальної
дисципліни*

*Підсумкові
бали за
поточний
семестр*

*Підсумкові
бали за
попередній
семестр*

: 2

У цьому розділі також повинні бути розроблені чіткі критерії оцінювання здобувачів вищої освіти під час поточного контролю (*робота на семінарських, практичних, лабораторних та інших аудиторних заняттях, самостійна робота, виконання індивідуальних творчих завдань*) та підсумкового контролю. Кафедра визначає вимоги до здобувачів стосовно засвоєння змісту навчальної дисципліни, а саме: кількість оцінок, яку він повинен отримати під час аудиторної роботи, самостійної роботи. Наприклад:

Робота під час навчальних занять	Самостійна та індивідуальна робота	Модульний контроль
Отримати не менше 4 позитивних оцінок	Підготувати реферат, підготувати конспект за темою самостійної роботи, вирішити практичне завдання тощо.	Отримати за модульний контроль не менше 30 балів

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
97-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою
94-96			
90-93			
85-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією-двома значними помилками.
80-84			
75 – 79			
70-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково, але прогалини не носять істотний характер, потрібні практичні

65-69			навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконана, деякі з виконаних завдань містять помилки, робота з трьома значними помилками
60-64		Е	«Достатньо» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана або якість виконання деяких з них оцінена числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки
40-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково, потрібні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконана, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки
21-40			
1–20		F	«Безумовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу не освоєний, потрібні практичні навички роботи несформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

10. Рекомендована література

Основна

1. Фінансове право : підручник / О.М. Бандурка, О.П. Гетманець, Ю.М. Жорнокуй та ін.; за заг. ред. О.П. Гетманець; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2018. 391 с. // URL: <https://lib.univd.edu.ua/elcat/alog?tab=f258003477cf53230c46ce077f38c4de>
2. Управління інноваційною діяльністю: магістерський курс : підручник/ за ред. П.Г. Перерви, М.І. Погорєлова, С.А. Меховича, М.І. Ларки. Харків : НТУ "ХПІ", 2011. Ч. 1. - 2011. – 614с.
3. Інновації у фінансовій сфері : монографія// за ред..В. М. Опарін, Т. В. Паєнтко, В. М. Федосов, О. М. Сущенко, Н. В. Савчук; ред.: В. М. Опарін. –К.: КНЕУ, 2013. -144с.
4. Жорнокуй Ю.М. Інвестиційне право. Підручник / Жорнокуй Ю.М. – Харків. Видавництво «Східно-регіональний центр гуманітарно-освітніх ініціатив», 2011. – 192 с.
https://profbook.com.ua/index.php?route=product/product/download&product_id=5097&download_id=1131
5. Жорнокуй В. Г. Особи, що здійснюють функції органів підприємницьких товариств, як суб'єкти цивільної відповідальності. Форум права. 2024. №2. С. 6 – 15. (DOI: http://forumprava.pp.ua/files/006-015-2024-2-FP-Zhornokui_3.pdf)

Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254 к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 15.06.2023).
2. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text> (дата звернення: 15.06.2023).
3. Про ціни і ціноутворення: Закон України від 30.01.2018 № 5007-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007-17#Text> (дата звернення: 18.06.2023).
4. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003. № 851-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text> (дата звернення: 18.06.2023).
5. Про електронну комерцію: Закон України від 03.09.2015 № 675-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-19#Text> (дата звернення: 18.06.2023).
6. Про цінні папери і фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 р. № 3480-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text> (дата звернення: 20.06.2023).
7. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/1560-12#Text> (дата звернення: 15.06.2023).
8. Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків: Закон України від 16. 07.1999 № 991-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/991-14#Text> (дата звернення: 17.06.2023).

Додаткова

1. Zhornokui Yurii, Zhornokui Valentyna. Venture investment into innovation activity: international experience and modern realities in Ukraine. Legal Economic Science and Praxis. 2021. № 2. P. 49–53.
2. Financial Risks in the Conditions of Unstable Market Economy. E. Pakhucha, I. Siavidova, I. Siadrysta, L. Mohilevsky, T. Oliynik, O. Bogdanovych. European Journal of Sustainable Development. 10 (1), 432- 432, 2021.
3. Рибачок, О. Інноваційний розвиток підприємства / Олена Рибачок, Ольга Литвинюк // Наукові здобутки молоді – вирішенню проблем харчування людства у ХХІ столітті : програма і матеріали 80 міжнародної наукової конференції молодих учених, аспірантів і студентів, 10–11 квітня 2014 р. – К. : НУХТ, 2014. – Ч. 3. – С. 137-138.
4. Бубенко П.Т., Владимірова М. С. Інноваційний розвиток підприємства: консп.лекцій. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. – 138с.
<http://eprints.kname.edu.ua/43480/1/2016%20%D0%BF%D0%B5%D1%87%20115%D0%9B.pdf>

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний сайт Верховної Ради України <https://portal.rada.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України <https://www.kmu.gov.ua/>
3. Офіційний сайт МВС України www.mvs.gov.ua.
4. Єдиний державний реєстр судових рішень <http://www.reyestr.court.gov.ua/>
5. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Харківського національного університету внутрішніх справ <http://univd.edu.ua/>
7. Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленко <http://korolenko.kharkov.com/>